



Briuselis, 2018 m. balandžio 9 d.

## PRANEŠIMAS SUINTERESUOTOSIOMS ŠALIMS

### JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR ES ŽVEJYBOS IR AKVAKULTŪROS TAISYKLĖS

2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Karalystė pranešė apie savo ketinimą išstoti iš Sąjungos pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį. Tai reiškia, kad, jei ratifikuotame susitarime dėl išstojimo<sup>1</sup> nebus nustatyta kita data, nuo 2019 m. kovo 30 d. (išstojimo dienos) 00.00 val. Vidurio Europos laiku Jungtinei Karalystei nebebus taikoma Sąjungos pirminė ir antrinė teisė<sup>2</sup>. Tuomet Jungtinė Karalystė taps trečiąja šalimi<sup>3</sup>.

Pasirengti išstojimui turi ne tik ES ir nacionalinės institucijos, bet ir privatūs subjektai.

Atsižvelgiant į didelį netikrumą, visų pirma susijusį su galimo susitarimo dėl išstojimo turiniu, žvejojimo veiklos ir visos kitos veiklos, susijusios su bet kuriuo žvejojimo ir akvakultūros produktų gavybos, perdirbimo, pardavimo, platinimo ir mažmeninės prekybos etapu, vykdytojams primenamos teisinės pasekmės, į kurias reikės atsižvelgti Jungtinei Karalystei tapus trečiąja šalimi.

Atsižvelgiant į visas pereinamojo laikotarpio priemones, kurios gali būti įtrauktos į galimą susitarimą dėl išstojimo, nuo išstojimo dienos Jungtinei Karalystei nebetaikomos bendrosios žuvininkystės politikos taisyklės. Toliau aptariamos pagrindinės to pasekmės<sup>4</sup>.

#### 1. KONTROLĖ IR VYKDYMO UŽTIKRINIMAS

Pagal tarptautinę jūrų teisę žvejojimo laivai, norintys vykdyti žvejojimo veiklą vandenyse, į kuriuos trečioji šalis turi suverenias teises arba kurie priklauso jos jurisdikcijai, turi gauti tos trečiosios šalies žvejojimo leidimą. Be to, žvejojimo veiklą trečiosios šalies vandenyse vykdančiams žvejojimo laivams taikomi galiojantys atitinkamos pakrantės valstybės įstatymai ir kiti teisės aktai, todėl atitinkamos pakrantės valstybės institucijos jiems gali

<sup>1</sup> Šiuo metu vyksta derybos su Jungtine Karalyste dėl susitarimo dėl išstojimo sudarymo.

<sup>2</sup> Be to, pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnio 3 dalį Europos Vadovų Taryba, susitarusi su Jungtine Karalyste, gali vieningai nuspręsti, kad Sutartys nustos galioti vėliau.

<sup>3</sup> Trečioji šalis – šalis, kuri nėra ES narė.

<sup>4</sup> Šiame pranešime neaptariami klausimai, susiję su jūrų transportu, įskaitant žvejojimo laivų saugą (šiuo klausimu žr. Pranešimą suinteresuotosioms šalims „Jungtinės Karalystės išstojimas ir ES jūrų transporto taisyklės“), jūrininkų kvalifikacija (šiuo klausimu žr. Pranešimą suinteresuotosioms šalims „Jungtinės Karalystės išstojimas ir ES minimalaus jūrininkų rengimo ir abipusio jūrininkų atestatų pripažinimo taisyklės“) ir laivų įrenginiais (šiuo klausimu žr. Pranešimą suinteresuotosioms šalims „Jungtinės Karalystės išstojimas ir ES pramonės gaminių taisyklės“) ([https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness\\_en](https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en)).

taikyti kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonės. Vėliavos valstybė yra atsakinga už uolią laivų, kurie plaukiodami su jos vėliava vykdo veiklą trečiosios šalies vandenyse, veiklos stebėseną (įskaitant atliekamą pagal leidimų išdavimo sistemas), kuria siekiama užtikrinti, kad tokia veikla nekenktų išteklių tvarumui pakrantės valstybės vandenyse ir derėtų su taikomomis pakrantės valstybės išteklių išsaugojimo taisyklėmis.

Todėl **Sjungos laivų prieiga prie trečiosios šalies vandenų**, naudojantis trečiosios šalies institucijų išduotais tiesioginiais leidimais, suteikiama pagal Reglamente (ES) 2017/2403 dėl tvaraus išorės žvejybos laivynų valdymo<sup>5</sup> numatytą leidimų išdavimo procedūrą. Šiomis aplinkybėmis ES valstybės narės gali leisti savo laivams žvejoti turint tokius tiesioginius leidimus, išduotus Reglamento (ES) 2017/2403 16–18 straipsniuose nustatyta tvarka, su sąlyga, kad laikomasi visų Reglamento (ES) 2017/2403 4–7 straipsniuose numatytų kriterijų ir sąlygų. Pagal šią procedūrą reikalaujama Komisijai pateikti išankstinį pranešimą, o Komisijai suteikiama galimybė pagal Reglamento (ES) 2017/2403 18 straipsnį leidimo išdavimui paprieštarauti, jei netenkinamos tame straipsnyje išdėstytos sąlygos.

Šios taisyklės nuo išstojimo dienos bus taikomos Sąjungos žvejybos laivams, norintiems vykdyti žvejybos veiklą Jungtinės Karalystės vandenyse.

**Trečiųjų šalių laivų prieigai prie Sąjungos vandenų** taikoma Reglamento (ES) 2017/2403 III antraštinėje dalyje numatyta procedūra. Taigi trečiųjų šalių laivai gali vykdyti žvejybos veiklą Sąjungos vandenyse tik jei turi Europos Komisijos pagal Reglamento (ES) 2017/2403 32–34 straipsnius išduotą leidimą ir laikosi kitų toje antraštinėje dalyje nustatytų reikalavimų, visų pirma to reglamento 38 straipsnyje nustatytų žvejybos laivų, plaukiojančių su trečiosios šalies vėliava, žvejybos veiklai Sąjungos vandenyse taikomų kontrolės taisyklių ir vykdymo užtikrinimo priemonių.

Šios taisyklės nuo išstojimo dienos bus taikomos Jungtinės Karalystės žvejybos laivams, norintiems vykdyti žvejybos veiklą Sąjungos vandenyse<sup>6</sup>.

## 2. ŽUVININKYSTĖS PRODUKTŲ IŠKROVIMAS IR PIRMINIS PARDAVIMAS

Laivų, plaukiojančių su ES valstybės narės vėliava, **įplaukimui į trečiųjų šalių uostus** ir, be kita ko, naudojimuisi uostų paslaugomis bei pirminio pardavimo įrenginiais, taip pat laimikio iškrovimui tokiuose uostuose taikomos trečiosios šalies taisyklės. Nuo išstojimo dienos Sąjungos laivams, norintiems iškrauti laimikį Jungtinėje Karalystėje, bus taikomos joje galiojančios taisyklės.

Laivams, plaukiojantiems su trečiosios šalies vėliava, **įplaukti į ES valstybių narių uostus** ir, be kita ko, naudotis uostų paslaugomis bei pirminio pardavimo įrenginiais, taip pat tokiuose uostuose atlikti iškrovimo ir perkrovimo operacijas draudžiama, jei jie nesilaiko Reglamento (EB) Nr. 1005/2008 II skyriaus I skirsnyje nustatytų reikalavimų. Šios taisyklės nuo išstojimo dienos bus taikomos Jungtinės Karalystės laivams, norintiems iškrauti laimikį Sąjungoje.

<sup>5</sup> 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2403 dėl tvaraus išorės žvejybos laivynų valdymo (OL L 347, 2017 12 28, p. 81).

<sup>6</sup> Pagal Reglamento (EB) Nr. 1005/2008 2 straipsnį žvejybos laivas – bet kokio dydžio laivas, naudojamas arba skirtas naudoti komercinio žuvininkystės išteklių naudojimo tikslais, įskaitant pagalbinus laivus, žuvų perdirbimo laivus, perkrovime dalyvaujančius laivus ir krovinius laivus su žuvininkystės produktų gabenimo įranga, išskyrus konteinerius gabenančius laivus.

Pirmiau išdėstytos nuostatos nedaro poveikio *force majeure* ir nelaimės atvejais taikytinoms tarptautinės jūrų teisės taisyklėms.

### **3. ŽVEJYBOS IR AKVAKULTŪROS PRODUKTŲ IMPORTAS IR EKSPORTAS**

#### **3.1. Vėliavos valstybės pranešimas ir sugautų žuvų kiekio sertifikavimas**

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1005/2008<sup>7</sup> 20 straipsnio 1 dalį vėliavos valstybė, norinti eksportuoti į ES žuvininkystės produktus, sužvejotus žvejojimo laivais, plaukiojančiais su trečiosios šalies vėliava, turi Komisijai pateikti pranešimą. Nuo išstojimo dienos ši nuostata taikoma Jungtinei Karalystei.

Žuvininkystės produktai<sup>8</sup> gali būti importuojami į ES tik pateikiant sugautų žuvų kiekio sertifikatą (Reglamento (EB) Nr. 1005/2008 12 straipsnio 2 dalis). Sugautų žuvų kiekio sertifikate, kurį turi patvirtinti Jungtinė Karalystė, turi būti nurodyta, kad atitinkamas žuvų kiekis buvo sužvejotas pagal galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus ir tarptautines išsaugojimo ir valdymo priemones. Sugautų žuvų kiekio sertifikatą turi būti patvirtinusi Jungtinės Karalystės kompetentinga institucija, o jei netiesiogiai importuojami perkrauti, tranzitu vežti ar perdirbti kitoje trečiojoje šalyje produktai, kartu su tuo sertifikatu kai reikalaujama turi būti pateikiami kiti pagal sertifikavimo sistemą numatyti dokumentai (Reglamento (EB) Nr. 1005/2008 14 ir 19 straipsniai).

Sugautų žuvų kiekio sertifikavimo sistema taip pat bus taikoma Sąjungos žvejojimo laivais sužvejoto žuvų kiekio eksportui į Jungtinę Karalystę, jei ši pranešimu Europos Komisijai patvirtins, kad yra nustačiusi atitinkamas įgyvendinimo, kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemones ir įgaliojusi valdžios institucijas tikrinti sertifikatus (Reglamento (EB) Nr. 1005/2008 15 ir 20 straipsniai).

#### **3.2. Vartotojų informavimo, ženklavimo ir prekybos reikalavimai**

ES rinkai pateikiamiems žvejojimo ir akvakultūros produktams taikomi Reglamente (ES) Nr. 1379/2013<sup>9</sup> nustatyti konkretūs rinkos reikalavimai, kurie apima konkrečius vartotojų informavimo reikalavimus (Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 IV skyrius) ir žvejojimo bei akvakultūros produktų prekybos standartus (Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 III skyrius). Be to, į taisyklės įtrauktas draudimas parduoti tiesiogiai žmonėms vartoti mažesnes nei mažiausio išteklių išsaugojimą užtikrinančio orientacinio dydžio žuvis.

Be šių konkrečiam sektoriui skirtų žvejojimo ir akvakultūros produktų importo ir eksporto reikalavimų taikomi horizontalieji ES maisto srities teisės aktų reikalavimai<sup>10</sup>.

<sup>7</sup> 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2008, nustatantis Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejojimui, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti (OL L 286, 2008 10 29, p. 1).

<sup>8</sup> Pagal Reglamento (EB) Nr. 1005/2008 2 straipsnį žuvininkystės produktai – produktai, klasifikuojami 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo nustatytos kombinuotosios nomenklatūros 3 skirsnyje ir 1604 bei 1605 tarifinėse pozicijose, išskyrus šio reglamento I priede išvardytus produktus.

<sup>9</sup> 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejojimo ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

<sup>10</sup> Žr. Pranešimą suinteresuotosioms šalims „Jungtinės Karalystės išstojimas ir ES maisto srities teisės aktų taisyklės“ ([https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness\\_en](https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en)).

Šios tiek konkrečiam sektoriui skirtos, tiek horizontaliosios taisyklės taikomos visiems ES rinkai pateikiamiems maisto produktams, nepriklausomai nuo jų gamybos vietos.

Nuo išstojimo dienos 27 šalių Europos Sąjungos rinkai pateiktiems ekologinės akvakultūros produktams Jungtinės Karalystės kontrolės institucijų ir įstaigų išduoti pažymėjimai nebegalios<sup>11</sup>.

#### **4. PROFESINĖS ORGANIZACIJOS**

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 6 straipsnį įsteigtos žvejybos ir akvakultūros produktų gamintojų organizacijos ir pagal to paties reglamento 11 straipsnį įsteigtos tarpšakinės organizacijos gali veikti tik Sąjungoje ir atlikti Sąjungos teisėje nurodytas užduotis, jei tas organizacijas pagal minėto reglamento II skyriaus II skirsnį yra pripažinusios valstybės narės. Nuo išstojimo dienos Jungtinėje Karalystėje remiantis Reglamentu (ES) Nr. 1379/2013 pripažintos gamintojų ir tarpšakinės organizacijos pagal ES teisę nebebus laikomos profesinėmis organizacijomis.

Europos Komisija  
Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktoratas

---

<sup>11</sup> Daugiau informacijos pateikta Pranešime suinteresuotosioms šalims „Jungtinės Karalystės išstojimas ir ES maisto srities teisės aktų taisyklės“ ([https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness\\_en](https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en)).